

Економіка

УДК 330.341.1:332.1(477)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20629861>

Державна політика залучення інвестицій у розвиток індустриальних парків в контексті структурної модернізації економіки України

Соколова Ольга Миколаївна,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної економіки,
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, Київ, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-7061-3692>

Жукова Юлія Миколаївна,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної економіки,
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, Київ, Україна
<https://orcid.org/0000-0001-6312-9600>

Прийнято: 18.05.2026 | Опубліковано: 30.05.2026

Анотація. Метою статті є дослідження державної політики залучення інвестицій у розвиток індустриальних парків України та визначенні їхньої ролі у процесах структурної модернізації та післявоєнного відновлення національної економіки. У процесі дослідження використано такі загальнонаукові та спеціальні методи: аналіз та синтез – для узагальнення наукових підходів до становлення індустриальних парків; порівняльний аналіз – для висвітлення міжнародного досвіду механізмів державного стимулювання розвитку індустриальних парків; статистичний аналіз – для

оцінки сучасного стану функціонування індустріальних парків; системний підхід – для оцінки ефективності механізмів державної підтримки індустріальних парків в Україні у 2022-2026 роки; логічного узагальнення – для формулювання пропозицій щодо вдосконалення державної політики залучення інвестицій у розвиток індустріальних парків. *Результати.* Встановлено, що процес інституціоналізації індустріальних парків розпочався в Україні у 2006 року, проте до 2022 року їхній розвиток характеризувався стагнацією. Активізація в сфері індустріальних парків відбулася після запровадження у 2022 році низки податкових і митних стимулів, ухвалення у 2023 р. Стратегії розвитку індустріальних парків до 2030 року та прийняття програми державного стимулювання їх створення та функціонування індустріальних парків. Проаналізовано механізми державної підтримки розвитку індустріальних парків в Чехії, Польщі, Південній Кореї та в Україні. Зроблено висновок, що запроваджені державою податкові стимули та фінансова підтримка сприяли зростанню кількості індустріальних парків в у 2023-2025 рр., однак їхній вплив на структурну модернізацію національної економіки залишається обмеженим, оскільки більше половини залучених інвестицій спрямовується у низько- та середньотехнологічні сектори., що створює ризики нівелювання потенціалу індустріальних парків у формуванні прогресивної секторальної структури економіки України. Запропоновано запровадження системи критеріїв для диференціації індустріальних парків за рівнями відповідно до стратегічних пріоритетів економічного розвитку, а також застосування гнучкого підходу до визначення пільг із урахуванням регіональних особливостей та наслідків воєнних дій.

Ключові слова: інвестиційна привабливість, інноваційний розвиток, секторальна структура економіки, технологічна модернізація, високотехнологічні виробництва, прямі іноземні інвестиції, державна підтримка, конкурентоспроможність, післявоєнне відновлення.

**State policy of attracting investments in the development of industrial parks
in the context of structural modernization of the Ukrainian economy**

Olga Sokolova,

Candidate of Economics Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the
Department of International Economics, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan
University, Kyiv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-7061-3692>

Yuliia Zhukova,

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the
Department of International Economics, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan
University, Kyiv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0001-6312-960>

***Abstract.** The purpose of the article is to study the state policy of attracting investments in the development of industrial parks of Ukraine and to determine their role in the processes of structural modernization and post-war restoration of the national economy. The following general scientific and special methods were used in the research process: analysis and synthesis - to generalize scientific approaches to the formation of industrial parks; comparative analysis - to highlight international experience in mechanisms for state stimulation of the development of industrial parks; statistical analysis - to assess the current state of functioning of industrial parks; systemic approach - to assess the effectiveness of mechanisms for state support of industrial parks in Ukraine in 2022-2026; logical generalization - to formulate proposals for improving the state policy of attracting investments in the development of industrial parks. Results: It was found that the process of institutionalization of industrial parks began in Ukraine in 2006, but by 2022 their development was characterized by stagnation. The activation in the field of industrial parks occurred after the introduction of a number of tax and customs*

incentives in 2022, the adoption in 2023 of the Strategy for the Development of Industrial Parks until 2030, and the adoption of a program of state incentives for the creation and operation of industrial parks. The mechanisms of state support for the development of industrial parks in the Czech Republic, Poland, South Korea, and Ukraine are analyzed. It is concluded that the tax incentives and financial support introduced by the state contributed to the growth of the number of industrial parks in 2023-2025, however, their impact on the structural modernization of the national economy remains limited, since more than half of the attracted investments are directed to low- and medium-tech sectors, which creates risks of leveling the potential of industrial parks in the formation of a progressive sectoral structure of the Ukrainian economy. It is proposed to introduce a system of criteria for differentiating industrial parks by level in accordance with strategic priorities of economic development, as well as to apply a flexible approach to determining benefits, taking into account regional characteristics and the consequences of military operations.

Keywords: *investment attractiveness, innovative development, sectoral structure of the economy, technological modernization, high-tech production, foreign direct investment, state support, competitiveness, post-war recovery.*

Постановка проблеми. Нині Україна перебуває у критичній потребі пошуку стимулів і дієвих інструментів прискорення розвитку національної економічної системи, особливо з огляду на складні завдання повоєнної відбудови країни в умовах значних загроз національній безпеці та необхідності забезпечення базису для нарощування обороноздатності держави. Стратегічні пріоритети відбудови України визначаються у межах парадигми Build Back Better («відбудувати краще, ніж було»), яка передбачає не тільки фізичне відновлення зруйнованих об'єктів, а й структурну

модернізацію економіки та формування на цій основі прогресивної секторальної структури економічної системи країни.

Водночас, унаслідок триваючої російської військової агресії масштаби економічних втрат України мають тенденцію до зростання. Згідно зі звітом Світового банку (RDNA5), у 2025 році загальні прямі збитки збільшилися на 10,8% і досягли 195,1 млрд дол. Соціально-економічні втрати, що охоплюють як економічну діяльність, так і соціальну сферу, зросли на 13,2% та становили 666,7 млрд дол. Потреби у відновленні та реконструкції на кінець 2025 року оцінюються у 587,7 млрд дол. Це свідчить про масштабність викликів, пов'язаних із відбудовою та модернізацією національної економіки [1].

У цьому контексті індустріальні парки (далі - ІП) слід розглядати як один із ключових інструментів державної політики прискореного відновлення промислового виробництва, критичної інфраструктури, фундаментом післявоєнної відбудови та забезпечення стійкого економічного розвитку країни, завдяки впровадженню інноваційних технологій та залученню прямих іноземних інвестицій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Огляд сучасних джерел свідчить, що у науковому середовищі сформувалось відносно усталене розуміння суті індустріальних парків як інструменту державної економічної, регіональної, промислової та інноваційної політик. Зокрема, у наукових працях Подвірної Т. В., Тимошик Н. С. [2], Давимуки С. А. [3], Єрмакова О. Ю., Костецької І. І [4] індустріальні парки розглядаються як інструмент залучення інвестицій у регіональну економіку та стимулювання місцевого економічного розвитку. Дослідники акцентують увагу на їхній ролі у формуванні сприятливого бізнес-середовища та розвитку сучасної інфраструктури. Особливе значення надається стратегічній функції індустріальних парків у забезпеченні довгострокового розвитку територій, що

реалізується через створення нових робочих місць та підвищення конкурентоспроможності регіонів.

Професор Ельнура Маммадова (Elnura Mammadova) досліджує інноваційно-інвестиційну діяльність підприємств у межах індустріальних (еко-)парків, приділяючи особливу увагу використанню смарт-технологій як ключового чинника підвищення їхньої ефективності. Застосування цифрових рішень у виробничих процесах сприяє оптимізації операційної діяльності, зниженню витрат та зростанню продуктивності праці. Інтеграція смарт-технологій у розвиток індустріальних парків дослідниця розглядає як пріоритетний напрям забезпечення їхньої конкурентоспроможності та стійкого функціонування в умовах сучасної економіки [5].

Дослідники Прохорова В. В., Янчак Ю. О. і Сорокін С. А. розглядають індустріальне партнерство як основу інноваційного розвитку підприємницьких мереж. У дослідженні вони аналізують механізми формування партнерських відносин між підприємствами та визначають їхній вплив на активізацію інноваційних процесів. Особливу увагу автори приділяють ролі індустріальних парків і кластерних структур у забезпеченні ефективної взаємодії бізнесу, науки та влади [6].

Аналогічний підхід представлено у дослідженні Дяченко С. А. і Назаренка І. В., де індустріальні парки розглядаються як практичний інструмент реалізації інноваційної політики. Науковці підкреслюють, що ІІ створюють платформу для співпраці бізнесу, науки та влади, створюють сприятливі умови для залучення інвестицій та стимулюють розвиток інноваційного підприємництва [7].

У наукових працях Кіндзерського Ю. В. [8], Бойко В. О., Бойко Л. О. [9], Хаустової В. Є., Решетняк О. І., Ісмаїлова А. [10] індустріальні парки розглядаються як ефективний інструмент залучення інвестицій у реальний сектор економіки, особливо в умовах післявоєнного відновлення. Дослідники

акцентують увагу на економічних, соціальних та управлінських аспектах їх функціонування, підкреслюючи значення індустріальних парків для модернізації промисловості та прискорення інноваційно-технологічного розвитку. У дослідженні Кравця С.Р. [11] здійснено обґрунтування та узагальнення механізмів державного стимулювання інвестиційної активності індустріальних парків. Автор акцентує увагу на необхідності формування ефективних інструментів підтримки реалізації інвестиційних проєктів із високою доданою вартістю та розглядає підходи до економічного оцінювання інвестиційної ефективності індустріальних парків, що дозволяють комплексно оцінити їхній вплив на економіку.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значний доробок наукових досліджень у сфері функціонування індустріальних парків як інструменту державної економічної, регіональної, промислової та інноваційної політики, у сьогоdnішніх реаліях окремі напрями залишаються недостатньо дослідженими. З огляду на сучасні виклики подальшого наукового осмислення потребує державна політика щодо залучення інвестицій у розвиток індустріальних парків як ефективного інструменту структурної модернізації національної економіки та забезпечення економічного прориву України у період повоєнної відбудови.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є теоретико-прикладне обґрунтування державної політики залучення інвестицій у розвиток індустріальних парків як ключового інструменту структурної модернізації та розроблення пропозиції щодо її удосконалення.

Для досягнення поставленої мети вирішуються наступні завдання:

1. Проаналізувати інституційне середовище становлення та розвитку індустріальних парків в Україні.
2. Дослідити міжнародний досвід державної підтримки розвитку індустріальних парків.

3. Оцінити ефективність існуючих механізмів державної підтримки створення та функціонування індустріальних парків в Україні за 2022-2026 роки.

4. Сформулювати пропозиції щодо вдосконалення державної політики у сфері індустріальних парків, спрямовані на структурну модернізацію економіки та зміцнення обороноздатності держави.

Виклад основного матеріалу дослідження. Процеси регламентації, появи та функціонування індустріальних парків в Україні почалися на початку XXI сторіччя, як реакція на необхідність пошуку нових інструментів розвитку країни. ІП розглядаються як дієвий інструмент імплементації зарубіжного досвіду як економічно розвинутих країн, так і країн, що розвиваються. Їх функціонування забезпечує формування додаткових драйверів зростання національних господарських систем, окремих секторів (галузей) економіки, а також регіональних економік, зокрема депресивних територій. У цьому контексті ІП виступають важливим механізмом стимулювання структурних трансформацій та підвищення конкурентоспроможності національних економік у глобальному середовищі.

Початок процесу створення індустріальних парків в Україні поклала «Концепція створення індустріальних (промислових) парків в Україні», яка була прийнята Кабінетом міністрів України у 2006 році [12]. Концепція визначала напрями зміни нормативно-правової бази в Україні щодо розвитку ІП, а також пілотні проекти індустріальних парків у Київській, Львівській, Одеській та Харківській областях, а також АР Крим. При цьому було реалізовано тільки три проекти («Щолкінський індустріальний парк», «Промисловий парк «Черляни» та «Індустріальний парк «Рогань»), з яких тільки ІП «Рогань» здійснював обмежену практичну діяльність. ІП в Україні до появи законодавчо-нормативної бази існували у формі комунальних підприємств.

У період з 2006 до 2012 року починається розроблення та реалізація регіональних програм розвитку індустриальних парків. Проте їх зміст та практична спрямованість мали переважно декларативний характер або відзначалися обмеженим масштабом впровадження. Це було зумовлено низкою чинників, серед яких - недостатнє фінансування, слабка інституційна підтримка, поширення корупційних схем тощо. Водночас ключовою причиною їхньої неефективності була відсутність комплексної стратегії інтеграції індустриальних парків у систему державної політики економічного та регіонального розвитку.

У 2012 році було прийнято Закон України «Про індустриальні парки», який визначив базис утворення, реєстрації та забезпечення функціонування ІП в країні [13]. Надалі було сформовано законодавчо-нормативний базис утворення, реєстрації та функціонування індустриальних парків в Україні.

Згідно Закону України «Про індустриальні парки» під ІП слід розуміти облаштовану відповідною інфраструктурою територія, у межах якої учасники індустриального парку можуть здійснювати господарську діяльність у сфері переробної промисловості, переробки промислових та/або побутових відходів (крім захоронення відходів), альтернативної енергетики, зберігання енергії, а також науково-технічну діяльність, діяльність у сфері інформації і електронних комунікацій на умовах, визначених цим Законом та договором про здійснення господарської діяльності у межах індустриального парку [13].

Перевага такого трактування полягає у чіткому наголошенні на ключових напрямках господарської діяльності, що має особливе значення для подолання структурно-технологічної відсталості економіки, сформованої протягом останніх десятиліть.

Індустриальні парки виступають як відособлена організаційно регламентована економічна система, що має свої унікальні характеристики,

які потрібно враховувати при утворенні та забезпеченні функціонування ІП. До таких характеристик слід віднести:

1. Відособленість індустріальних парків, як окремих економічних систем, що мають свою структуру, визначені елементи (закріплення прав і обов'язків законодавчо, реєстрація, окрема територія, перелік інфраструктурних складових, управляючі органи, сукупність учасників), регламентацію здійснення діяльності, як ІП загалом, так і його учасників, сукупність пільгових умов функціонування ІП та його учасників.

2. Формування, підтримку і розвиток зовнішніх зв'язків з оточуючим середовищем щодо отримання ресурсів, взаємодії з різними інститутами (державні інститути, інститути місцевого самоврядування, постачальники ресурсів, споживачі продукції (робіт, послуг) учасників ІП, конкуренти, суспільні та громадські інститути, міжнародні та іноземні державні і недержавні інститути), постачання продукції (робіт, послуг), забезпечення дотримання правових, економічних та суспільних норм.

3. Інтеграцію у місцеву (регіональну) економічну систему з врахуванням унікальності місцевих (регіональних) економічних зв'язків між учасниками системи, а також стимулюючої ролі ІП щодо розвитку економічних зв'язків між учасниками системи. Індустріальні парки повинні забезпечувати та підтримувати соціально-економічний баланс на окремих територіях (регіонах) країни.

4. Інтеграцію у економічну систему країни в якості елемента економічних відносин та інструмента стимулювання розвитку, як системи в цілому, так і її окремих складових. Індустріальні парки повинні забезпечувати та підтримувати соціально-економічний баланс в країні та усувати диспропорції економічного розвитку в національній економіці. Окремо відзначаємо необхідність формування сукупності ІП на основі забезпечення

інклюзивної траєкторії розвитку для кожного ІП, що несе у собі формування інклюзивної траєкторії розвитку економічної системи країни [14, с. 99-100].

Отже, економічна природа ІП полягає у створенні синергетичного ефекту концентрації ресурсів, що забезпечує оптимізацію витрат суб'єктів господарювання, прискорює реалізацію інвестиційних проєктів та сприяє зростанню конкурентоспроможності підприємств.

Популярність індустріальних парків як одного з ключових інструментів стимулювання економічного розвитку національних, регіональних та галузевих економічних систем підтверджується статистичними показниками їх функціонування. Зокрема, функціонування одного гектара індустріального парку забезпечує створення близько 50 нових робочих місць. Крім того, кожен долар державних інвестицій у розвиток інфраструктури індустріальних парків сприяє залученню приблизно шести доларів приватних інвестицій [15]. Така мультиплікативна дія індустріальних парків обґрунтовує їхнє призначення як потужного локомотива економічного зростання та дієвого інструменту структурних змін.

Міжнародний досвід засвідчує, що державне стимулювання розвитку ІП може реалізовуватися через комплекс різноманітних заходів, серед яких - зниження податкових ставок, надання земельних ділянок, розвиток інфраструктури, підготовка та перепідготовка робочої сили тощо. Найбільш успішними прикладами використання ІП як інструменту залучення новітніх технологій та інновацій у процесі модернізації промисловості й виробництва високотехнологічної продукції є Туреччина, Польща, Чехія, Китай та Південна Корея. Економіки цих країн демонструють стійку динаміку економічного розвитку.

Після впровадження Чехією у 1998 році державної програми розвитку індустріальних парків протягом наступних семи років їх було створено сотні, забезпечено понад 70 тис. робочих місць та залучено інвестиції у нові

виробництва на суму близько 9 млрд євро. У Чехії промислові виробники в індустріальних парках за різними програмами можуть отримати звільнення від сплати корпоративного податку на строк до 10 років, а також звільнення від податку на майно протягом 5 років. Держава надає гранти до 12 тис. доларів США за створення нового робочого місця на території індустріального парку [16]. Нині у Чехії функціонує 176 ІП, у яких безпосередньо зайнято близько 44 тис. працівників. Водночас їх діяльність опосередковано забезпечує робочі місця для 1,2 млн осіб. Індустріальні парки формують 1,73% валового внутрішнього продукту (далі - ВВП) країни безпосередньо та генерують додатково 20,1% ВВП опосередковано, що свідчить про їх значний мультиплікативний ефект у національній економіці [17].

Нині на території Польщі працюють 78 індустріальних і технологічних парків. Загальна кількість створених робочих місць становить 55,4 тис. працівників, а опосередкований ефект їх діяльності забезпечує зайнятість для 2,7 млн осіб у суміжних секторах економіки. ІП формують 2,75% ВВП країни безпосередньо та додатково генерують 15,4% ВВП опосередковано, що свідчить про їх вагомий роль у структурі національної економіки [17]. Впродовж 10 років після створення перших індустріальних парків реальний ВВП Польщі зріс на 50%, а експорт збільшився майже втричі. Законодавством Польщі передбачено отримання компенсації інвестором у розмірі 85% витрат на облаштування своєї інфраструктури та рекламу, гранти на навчання персоналу і фінансову допомогу в разі інвестування в пріоритетні галузі, а також податкові стимули - зменшення податку на прибуток на 15-50% (залежно від регіону, сфери діяльності, розміру інвестицій) [18].

Індустріальні парки в Південній Кореї почали створюватися на початку 1960-х років. Нині в країні функціонує 1306 індустріальних парків, які формують близько 24% ВВП країни та забезпечують 80% національного експорту. У межах ІП сконцентровано близько 70% промислового

виробництва, а чисельність зайнятих становить 2,34 млн осіб, що відповідає 8,7% загальної чисельності працюючого населення [17].

Важливу роль у розвитку індустріальних парків на території Південної Кореї відіграє держава. Зокрема, це стосується формування ефективної системи стимулювання підтримки учасників ІІ. Так, передбачено пільги компаніями, які інвестували понад 30 млн дол., або тим, хто інвестував і працював в межах раніше створених спеціальних економічних зон. Підприємства зони іноземних інвестицій, зайняті в сфері високих технологій або в бізнесі, пов'язаному з сервісним обслуговуванням промислових підприємств, звільнені від сплати податків аж на п'ять років. Крім того, протягом наступних двох років для даних підприємств в законодавстві Південної Кореї передбачена можливість сплати податків в розмірі 50,0% від суми належного податкового платежу [19, с. 34].

В Україні протягом тривалого часу розвиток індустріальних парків характеризувався стагнацією. Незважаючи на ухвалення у 2012 році Закону України «Про індустріальні парки», системний підхід до їх створення так і не був сформований, а практична діяльність залишалася фрагментарною та переважно декларативною, що було зазначено вище. Відновлення процесів формування та функціонування ІІ відбулося завдяки внесенню змін до Податкового та Митного кодексів у 2022 р. та ухваленню у 2023 р. Стратегії розвитку індустріальних парків до 2030 року.

Для суб'єктів індустріальних парків законодавством запроваджено низку податкових і митних стимулів, серед яких [20; 21]:

- звільнення від податку на прибуток резидентів індустріальних парків на 10 років за його реінвестування в розвиток інвестиційного проєкту;
- звільнення від оподаткування ПДВ нового устаткування (обладнання) для власного використання;

ЗДОБУТКИ ЕКОНОМІКИ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ІННОВАЦІЇ

- встановлення пільг з податку на нерухомість за рішенням органів місцевого самоврядування;
- встановлення ставки земельного податку та орендної плати за землі державної та комунальної власності в розмірі меншому, ніж земельний податок (за рішенням органів місцевого самоврядування);
- звільнення від сплати земельного податку (за рішенням органів місцевого самоврядування);
- звільнення від оподаткування митом нового устаткування (обладнання), що ввозиться учасниками індустріальних парків для власного використання.

В межах передбачених законодавством пільг Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України запустило програму державного стимулювання створення індустріальних парків. За її умовами, держава співфінансує будівництво інженерно-транспортних мереж, а також частково відшкодовує підключення до електромереж. Кожен індустріальний парк може отримати до 50% від вартості проєктів будівництва, а для деокупованих територій – до 80% [22].

Таким чином, державна фінансова підтримка індустріальних парків в Україні переважно спрямована на забезпечення необхідної інфраструктури та облаштування територій, що безумовно важливо в умовах воєнних дій. Це дозволяє оперативнo відновлювати енергетичні мережі та підстанції, забезпечуючи безперервне функціонування промислових майданчиків навіть попри військову агресію РФ. Водночас розвиток реального сектору економіки на інноваційних засадах визначається одним із пріоритетних напрямів державної політики «Зроблено в Україні». Її метою є залучення інвестицій для підтримки національних виробників, розширення виробництва продукції з високою доданою вартістю, стимулювання попиту на українські товари.

ЗДОБУТКИ ЕКОНОМІКИ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ІННОВАЦІЇ

В липні 2024 року в Україні стартувало прийняття заявок від індустріальних парків на державну підтримку розвитку їхньої інфраструктури, а в державному бюджеті на цю мету передбачено 1,1 млрд грн., що дозволило реалізувати 34 проєкти розвитку промислової інфраструктури в 15 індустріальних парках [23]. У 2025 році в державний бюджет було закладено 500 млн грн на програму державного стимулювання створення індустріальних парків. Фактично було виділено 697,771 млн грн. 13-ти індустріальним паркам для реалізації 22 інфраструктурних проєктів [24]. На кінець 2025 року в індустріальних парках було збудовано чи будувались 37 промислових підприємств. З них 22 заводи збудовані, ще 15 - в процесі будівництва. Це підприємства у сфері агропереробки, виробництва продуктів харчування, меблевої і деревообробної промисловості, машинобудування та інші. Діючі підприємства утворили 3716 робочих місць [25].

Державне стимулювання розвитку індустріальних парків у 2026 році передбачає фінансування до 200 млн грн на один проєкт в межах програми «Зроблено в Україні». Гроші можуть бути спрямовані на розвиток промислової інфраструктури, підключення до електромереж, а також відновлення об'єктів, пошкоджених унаслідок бойових дій. Водночас новий Порядок надання державного стимулювання створення та функціонування індустріальних парків передбачає виконання певних умов. Зокрема, кожен заявник при отриманні коштів на безповоротній основі бере на себе зобов'язання протягом трьох років побудувати на території індустріального парку не менше 5000 м² промислових будівель та залучити не менше двох учасників. У разі невиконання умов заявник повинен повернути державі витрачені бюджетні кошти у повному обсязі [26]. Запровадження таких заходів сприятиме стабільному розвитку індустріальних парків у повоєнний період.

Встановлені державою податкові і митні стимули для резидентів індустріальних парків та надання коштів на безповоротній основі на умовах

співфінансування зумовили динамічне створення індустріальних парків в Україні впродовж 2023-2025 рр. Станом на 31 грудня 2025 року до Реєстру включено 118 індустріальних парків, з яких 24 парки були включені протягом 2025 року [25].

Попри те, що останніми роками в Україні було сформовано нормативно-правову базу та запроваджено певні стимули для розвитку індустріальних парків, їхній вплив на трансформацію секторальної структури національної економіки залишається обмеженим. Серед перешкод традиційно можна відзначити недостатній рівень інфраструктурного забезпечення, обмеженість фінансових ресурсів, організаційні неузгодженості та інші чинники, які обмежують потенціал цього інструменту. Водночас ключовим бар'єром виступають інституційні недосконалості, які не забезпечують належних важелів підтримки пріоритетних високотехнологічних секторів-драйверів економічного зростання, які дозволять змінити галузеву та технологічну структуру вітчизняного виробництва.

Незважаючи на дієві кроки держави у напрямі розбудови індустріальних парків, тим не менше в урядових програмах не закладено стимулювальних механізмів щодо використання індустріальних парків як інструменту залучення інвестицій у процеси структурної модернізації економіки України.

Зокрема, хоча законодавством передбачено створення парків у сфері переробної промисловості, майже половина залучених інвестицій спрямовується у традиційні для України низько- та середньотехнологічні сектори. Серед них найбільші частки припадають на агропереробку (22,8%), виробництво харчових продуктів (15,8%), машинобудування (21,1%), виробництво електроенергії (13,2%), виробництво паперової продукції (10,5%), а також на сферу ІТ та логістики (9,7%) [8, с. 163]. Така ситуація обмежує потенціал індустріальних парків як інструменту структурної

модернізації економіки та потребує вдосконалення державної політики у цій сфері.

Висновки. Для формування прогресивної секторальної структури, технологічної модернізації економіки та зміцнення обороноздатності держави уряду необхідно посилити механізми стимулювання залучення інвестицій у пріоритетні виробництва високотехнологічних секторів в межах індустріальних парків.

Одним із можливих інструментів може стати запровадження системи критеріїв та відповідний поділ індустріальних парків за рівнями з огляду на стратегічні пріоритети економічного розвитку країни. Таким критеріями можуть бути: рівень наукоємності та інноваційності виробництва, технологічна складність, обсяги випуску виробництва, кількість створених робочих місць, перспективність виходу продукції на міжнародні ринки тощо. Підприємства, що претендують на отримання державної фінансової підтримки, повинні відповідати щонайменше двом-трьом із зазначених критеріїв.

Доцільним є запровадження гнучкого підходу до визначення пільг для індустріальних парків, що передбачає їх чітку кореляцію з досягнутими результатами діяльності, а також із пріоритетністю відповідних сфер щодо реалізації цілей структурної модернізації економіки. При цьому необхідно враховувати стан та рівень розвитку конкретного регіону, зумовлений, зокрема, наслідками воєнних дій та завданими збитками.

З метою підвищення прозорості та активізації залучення прямих іноземних інвестицій необхідно завершити процес гармонізації законодавства України щодо функціонування індустріальних парків із міжнародними стандартами. Доцільним є створення спеціалізованого підрозділу у структурі Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України, наділеного повноваженнями з регулювання, моніторингу, сертифікації та

координації діяльності індустріальних парків. Такий інституційний механізм дозволить здійснювати системний аналіз діяльності індустріальних парків, оцінювати ефективність наданих державою пільг, своєчасно виявляти недоліки та оперативно їх усувати. У перспективі це сприятиме більш повному використанню потенціалу індустріальних парків у процесах структурної модернізації та стане важливим чинником післявоєнного відновлення економіки України, забезпечуючи її довгострокову стійкість і конкурентоспроможність у глобальному середовищі.

Список використаних джерел

1. The World Bank, the Government of Ukraine, the European Union, the United Nations. Ukraine – Fifth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA5): February 2022 – December 2025. URL: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099022026094036395/pdf/P514499-22f93f3a-4278-42bc-b907-db9553d12069.pdf>
2. Подвірна Т. В, Тимошик Н. С. Індустріальні парки як інструмент залучення інвестицій у регіональну економіку. *Актуальні проблеми сталого розвитку*. 2026. Том 3, № 1. С. 170-175. DOI: [https://doi.org/10.60022/3\(1\)-20S](https://doi.org/10.60022/3(1)-20S)
3. Давимука С. А. Індустріальні парки як інструмент розбудови регіональної економіки: ретроспектива та проблеми розвитку. *Регіональна економіка*. 2025. №1. С. 28-44. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2025-1-3>
4. Єрмаков О. Ю., Костецька І. І. Роль індустріальних парків для стратегічного розвитку територій. (2021). *Економічний простір*. 2021. Вип. 174. С. 90-94. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/174-16>
5. Elnura Mammadova. Innovative investment activities of enterprises: case of industrial parks. *Journal of global sustainable development*. 2024. Vol.2. No.1. DOI: <https://gsdjournal.com/index.php/pub/article/view/6/6>

6. Прохорова В. В., Янчак Ю. О., Сорокін С. А. Індустріальне партнерство як основа інноваційного розвитку підприємницьких мереж на регіональному рівні. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2024. № 3 (87). С. 191–200. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/87.191>
7. Дяченко С. А., Назаренко І. В. Застосування моделі TRIPLE HELIX як чинника стимулювання розвитку інноваційного підприємництва на регіональному рівні. *Вісник Херсонського національного технічного університету*. 2024. № 3(90). С. 344-351. DOI: <https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2024.3.43>
8. Кіндзерський Ю. В. Індустріальні парки для структурно-технологічної модернізації економіки: виклики і можливості повоєнної розбудови в Україні в контексті світової практики. *Економічний аналіз*. 2025 рік. Том 35. № 4. С. 145-174. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2025.04.145>
9. Бойко В. О., Бойко Л. О. Індустріальні парки – ефективний механізм залучення інвестицій для відновлення економіки у післявоєнний період. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 49. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-23>
10. Хаустова В.Є., Решетняк О. І., Ісмаїлова А. Індустріальні парки: бібліометричний аналіз генези досліджень. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 81. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-81-77>
11. Кравець С. Р. Державне стимулювання розвитку індустріальних парків та підходи до економічної оцінки їх інвестиційної активності. *Бізнес-навігатор*. 2026. Випуск 2 (85). С. 469-477. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.85-73>
12. Концепція створення індустріальних (промислових) парків : Розпорядження КМУ від 1 серпня 2006 р. N 447-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447-2006-%D1%80#Text>

13. Про індустріальні парки : Закон України від 21.06.2012 № 5018-VI.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5018-17#Text>

14. Олексюк Г. В. Індустріальні парки України: від концепції до реальності. *Регіональна економіка*. 2017. № 1. С. 98-105. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regek_2017_1_14

15. Міністерство економіки, довілля та сільського господарства України (13.05.2024). Каталог індустріальних парків: там, де інновації зустрічають інвестиції. URL: <https://me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=a538f6cb-a375-4afb-b2d2-817caff68b8a&title=KatalogIndustrialnihParkiv>

16. Гужва І. Стимули для індустріальних парків – упевнений крок на шляху євроінтеграції. 15 Липня 2022. URL: <https://gmk.center/ua/opinion/stimuli-dlya-industrialnih-parkiv-uevnenij-krok-na-shlyahu-ievrointegracii/>

17. The World Bank. Leveraging Eco-Industrial Parks for a Sustainable Transition of Industries. Public Disclosure Authorized. 2025. URL: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099050625181538675/pdf/P179257-6da51be4-c3aa-4c36-820e-bede678ffd62.pdf>

18. Кисилевський Д. Індустріальні парки: який міжнародний досвід може застосувати Україна. *Економічна правда*, 1 липня 2021. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2021/07/1/675532/>

19. Бойко О.М. Особливості розвитку інноваційного середовища національної економіки Південної Кореї та Китаю. *Європейський науковий журнал економічних та фінансових інновацій*. 2020. Т. 1. № 5. С. 30-44. URL: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/82/747>

20. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення сприятливих умов для залучення масштабних інвестицій у промислове виробництво : Закон України від 21.06.2022 № 2330-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2330-20#Text>

21. Про внесення зміни до статті 287 Митного кодексу України щодо створення сприятливих умов для діяльності індустриальних парків в Україні : Закон України від 21.06.2022 № 2331-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2331-20#Text>

22. Деякі питання державного стимулювання створення та функціонування індустриальних парків : Постанова КМУ від 4 червня 2024 р. № 644. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/644-2024-%D0%BF#n13>

23. Міністерство економіки, довілля та сільського господарства України (27.12.2024). «Зроблено в Україні»: у 2024 році 15 індустриальним паркам виділено 1,1 млрд грн державного стимулювання. URL: <https://me.gov.ua/News/Detail/d13006f7-1826-460d-aa8f-d36b7fcc430d?lang=uk-UA&title=ZroblenoVUkraini-U2024-Rotsi15-IndustrialnimParkamVidileno1-1-MlrdGrnDerzhavnogoStimuliuvannia>

24. Міністерство економіки, довілля та сільського господарства України (17.12.2025). 13 індустриальних парків отримали державне стимулювання у 2025 році. URL: <https://me.gov.ua/News/Print/3172b947-484b-471b-805a-6ce35385a419?lang=uk-UA>

25. Міністерство економіки, довілля та сільського господарства України (02.01.2026). Зроблено в Україні: в індустриальних парках на кінець 2025 року збудовано або будується 37 заводів. URL: <https://me.gov.ua/News/Detail/b023320c-fc61-4e81-add5-d2ebfc78edd2?lang=uk-UA&title=ZroblenoVUkraini>

26. Міністерство економіки, довілля та сільського господарства України (14.03.2026). Держава посилила підтримку індустриальних парків, інфраструктура яких зазнала пошкоджень внаслідок збройної агресії. URL: <https://me.gov.ua/News/Detail/d336b728-e0b7-44c5-8ee4-d6d2363e2146?lang=uk-UA>